

Kasvun ja oppimisen palvelujen käyttösuunnitelma 2025

JYVÄSKYLÄ

Sisällys

Kasvun ja oppimisen palvelut	3
Toimialan kuvaus	3
Käyttösuunnitelma ja määrärahan jakautuminen palvelualueittain	3
Toimialan yhteiset palvelut ja hallinto	4
Määrärahat	4
Toiminnan kuvaus.....	4
Toiminnan ja toimintaympäristön muutos edelliseen vuoteen nähden.....	5
Talouden tasapainottamisohjelman 2025–2026 toimenpiteet ja vaikutukset	6
Varhaiskasvatuksen palvelualue	7
Määrärahat	7
Toiminnan kuvaus.....	7
Toiminnan painopistealueet.....	8
Toiminnan ja toimintaympäristön muutos edelliseen vuoteen nähden.....	8
Talouden tasapainottamisohjelman 2025–2026 toimenpiteet ja vaikutukset	10
Perusopetuksen palvelualue	12
Määrärahat	12
Toiminnan kuvaus.....	12
Toiminnan painopistealueet.....	13
Toiminnan ja toimintaympäristön muutos edelliseen vuoteen nähden.....	14
Talouden tasapainottamisohjelman 2025–2026 toimenpiteet ja vaikutukset	14
Nuorisopalvelujen palvelualue.....	20
Määrärahat	20
Toiminnan kuvaus.....	20
Toiminnan painopistealueet.....	21
Toiminnan ja toimintaympäristön muutos edelliseen vuoteen nähden.....	22
Talouden tasapainottamisohjelman 2025–2026 toimenpiteet ja vaikutukset	23
Irtaimen käyttöomaisuuden investoinnit	24

Kasvun ja oppimisen palvelut

Kaupunginvaltuusto hyväksyi vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2025–2027 talous-suunnitelman kokouksessaan 25.11.2024. Kasvun ja oppimisen palvelujen käyttösuunnitelma vuodelle 2025 perustuu valtuuston hyväksymän talousarvion sitovaan toimintakatteeseen ja irtaimen käyttöomaisuuden investointien yhteissummaan.

Toimialan kuvaus

Sivistyspalveluiden toimiala järjestää kuntalaisille kasvatukseen ja opetukseen sekä harrastamiseen ja hyvinvointiin liittyviä palveluja. Toimialan palvelualueita ovat varhaiskasvatus- ja perusopetuspalvelut, nuorisopalvelut sekä kulttuuripalvelut ja liikuntapalvelut.

Varhaiskasvatus ja perusopetus muodostavat nuorisopalvelujen kanssa kasvun ja oppimisen edistämisen kokonaisuuden. Kulttuuripalvelut ja liikuntapalvelut toimivat yhdessä kulttuurilaitosten kanssa kaupunkilaisten hyvinvoinnin edistämisessä.

Sivistyksen toimialalla on kaksi lautakuntaa, sivistyslautakunta ja kulttuuri- ja liikuntalautakunta.

Käyttösuunnitelma ja määrärahan jakautuminen palvelualueittain

1 000 euroa	TP	TA/M2	TA	Muutos 2024 - 2025	
	2023	2024	2025	euroa	%
Toimintatulot	14 681,9	12 518,2	13 393,2	875,0	7,0 %
Myyntitulot	3 140,0	3 713,7	3 563,7	-150,0	-4,0 %
Maksutulot	4 904,4	3 994,1	4 654,1	660,0	16,5 %
Tuet ja avustukset	5 599,8	4 584,4	4 559,4	-25,0	-0,5 %
Muut toimintatulot	1 037,7	226,0	616,0	390,0	172,6 %
Toimintamenot	273 931,8	273 583,1	276 948,7	3 365,6	1,2 %
Henkilöstömenot	150 466,8	152 317,4	155 030,2	2 712,8	1,8 %
Palvelujen ostot	60 326,6	57 779,0	58 964,9	1 185,9	2,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 679,0	2 791,9	3 110,6	318,7	11,4 %
Avustukset	7 888,3	7 559,8	6 444,0	-1 115,8	-14,8 %
Muut toimintamenot	52 571,1	53 135,0	53 398,9	264,0	0,5 %
Toimintakate (sitova taso)	-259 249,9	-261 064,9	-263 555,5	-2 490,6	1,0 %

1 000 euroa	TP	TA/M2	TA	Muutos 2024 - 2025	
	2023	2024	2025	euroa	%
Yhteiset palvelut ja hallinto	3 227,8	2 756,0	2 756,0	0,0	0,0 %
Varhaiskasvatus	5 114,9	3 586,1	3 866,1	280,0	7,8 %
Perusopetus	5 040,9	5 176,7	5 381,7	205,0	4,0 %
Nuorisopalvelut	1 298,3	999,4	1 389,4	390,0	39,0 %
Toimintatulot yhteensä	14 681,9	12 518,2	13 393,2	875,0	7,0 %
Yhteiset palvelut ja hallinto	10 714,1	8 949,0	8 743,4	-205,6	-2,3 %
Varhaiskasvatus	108 751,9	109 616,8	112 360,7	2 743,9	2,5 %
Perusopetus	147 226,1	148 456,0	148 455,3	-0,7	0,0 %
Nuorisopalvelut	7 239,8	6 561,3	7 389,3	828,0	12,6 %
Toimintamenot yhteensä	273 931,8	273 583,1	276 948,7	3 365,6	1,2 %
Yhteiset palvelut ja hallinto	-7 486,3	-6 193,0	-5 987,4	205,6	-3,3 %
Varhaiskasvatus	-103 637,0	-106 030,7	-108 494,6	-2 463,9	2,3 %
Perusopetus	-142 185,1	-143 279,3	-143 073,6	205,7	-0,1 %
Nuorisopalvelut	-5 941,5	-5 561,9	-5 999,9	-438,0	7,9 %
Toimintakate yhteensä	-259 249,9	-261 064,9	-263 555,5	-2 490,6	1,0 %

Käyttösuunnitelman mukaisten tiliryhmien ja organisaatioyksiköiden väliset euromäärät voivat vielä muuttua, kun käyttösuunnitelman mukaiset tiedot täsmentyvät ja suunnitelmat viedään taloussuunnittelujärjestelmään.

Toimialan yhteiset palvelut ja hallinto

Määrärahat

Talous, 1.000 €	TP 2023	TA/M2 2024	TA 2025	Muutos 2024-2025	
				Euroa	%
Toimialan yhteiset palvelut ja hallinto	0,9	0,0	0,0	0,0	
Palveluohjaus- ja kehittämissyksikkö	28,0	0,0	0,0	0,0	
Kasvun ja oppimisen hankkeet	2 640,3	2 756,0	2 756,0	0,0	0,0 %
Konsernihallinnon vyörytykset	558,6	0,0	0,0	0,0	
Toimintatulot	3 227,8	2 756,0	2 756,0	0,0	0,0 %
Toimialan yhteiset palvelut ja hallinto	1 870,2	2 017,1	2 000,6	-16,5	-0,8 %
Palveluohjaus- ja kehittämissyksikkö	3 975,9	3 940,6	3 716,3	-224,3	-5,7 %
Kasvun ja oppimisen hankkeet	3 213,7	2 991,3	3 026,5	35,2	1,2 %
Konsernihallinnon vyörytykset	1 654,3	0,0	0,0	0,0	
Toimintamenot	10 714,1	8 949,0	8 743,4	-205,6	-2,3 %
Toimialan yhteiset palvelut ja hallinto	-1 869,3	-2 017,1	-2 000,6	16,5	-0,8 %
Palveluohjaus- ja kehittämissyksikkö	-3 947,9	-3 940,6	-3 716,3	224,3	-5,7 %
Kasvun ja oppimisen hankkeet	-573,4	-235,3	-270,5	-35,2	14,9 %
Konsernihallinnon vyörytykset	-1 095,7	0,0	0,0	0,0	
Toimintakate	-7 486,3	-6 193,0	-5 987,4	205,6	-3,3 %

Käyttösuunnitelman mukaisten tiliryhmien ja organisaatioyksiköiden väliset euromäärät voivat vielä muuttua, kun käyttösuunnitelman mukaiset tiedot täsmentyvät ja suunnitelmat viedään taloussuunnittelujärjestelmään.

Toiminnan kuvaus

Toimialan yhteisiin palveluihin ja hallintoon kuuluvat kasvun ja oppimisen hallinnon yksikkö, sivistyslautakunnan menot, koko määrärahalle yhteiset konsernihallinnon palvelut, toimialan keskitetty talousyksikkö sekä kasvun ja oppimisen palveluohjaus-, asiantuntija- ja TVT-tiimi sekä kieli- ja kulttuuriryhmien opetuksen tiimi. Kasvun ja oppimisen palvelujen hankkeita (pl. nuorisopalvelujen hankkeet) seurataan myös yhteisten palvelujen kokonaisuudessa.

Palveluohjauksen perustehtäviin kuuluvat varhaiskasvatustilain mukainen palveluohjaus, varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen lasten sijoitus- ja palvelupäätökset, yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelien päätökset, perusopetuksen palveluohjaus ja kouluun ilmoittautumisen koordinointi, lakisääteinen yksityisen varhaiskasvatuksen palveluntuottajien hyväksyntä, perehdyttäminen, ohjaus, neuvonta ja valvonta.

Asiantuntijatiimi toimii päiväkotien ja koulujen kasvatus- ja opetustyön sekä hallinnon ja päätöksenteon valmistelun tukena. Tiimin asiantuntijuutta hyödynnetään myös kaupunkitasoisesti yli palvelualueiden. Tiimi vastaa erityisen tuen suunnittelusta ja resurssoinnista kasvun ja oppimisen tuen kehittämissuunnitelman mukaisesti. Tiimin vastuulla on opetussuunnitelmien mukaisen pedagogisen toiminnan kehittäminen ja arviointi, päiväkotikoulujen yhtenäisen toimintakulttuurin ja 5–8-vuotiaiden lasten yhtenäisen opinpolun kehittäminen. Tiimillä on kokonaisvastuu varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen hankkeista.

TVT-tiimi vastaa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tietojärjestelmien, sovellusten, rajapintojen ja (TVT- ja AV-) laitteiden ylläpidosta, kehittämisestä, hankinnoista, käyttäjä-tunnuksista, pedagogi-sen käytön koulutuksista, pedagogisesta käyttötuesta, laitehuolloista ja asennuksista sekä sivistyspalvelujen tietosuoja-asioista. Järjestelmien ja prosessien kehittämistä tuetaan viiden kaupungin ja Kuntien Tieran yhteisellä DigiOne-hankkeella, jossa kehitetään kansallinen oppimisen palvelualusta ja ekosysteemi. DigiOne -palvelut korvaavat Primuksen, Kurren ja Wilman.

Kieli- ja kulttuuriryhmien opetuksen yksikkö vastaa kasvun ja oppimisen palveluissa alle 17- vuotiaiden kotoutumiseen liittyvistä asioista, esi- ja perusopetuksen valmistavan opetuksen järjestämisestä, eri kielten oppimäärien opetuksen, yhteisten katsomusaineiden opettajien sekä koulujen kansainvälisyyskasvatuksen koordinoimisesta.

Sivistyksen toimialan keskitetyn talousyksikön tehtäviin kuuluu toimialatasoiset talouden ohjauksen, sisäisen laskennan ja taloussuunnittelun tehtävät sekä toimialan maksuliikenteeseen liittyvät keskitetyt tehtävät. Toimialan talouden tehtäviä keskitettiin yhteisten palvelujen ja hallinnon kokonaisuuteen keväällä 2024.

Kasvun ja oppimisen palveluissa on edistetty yhteistä työtä varhaiskasvatus-, perusopetus- ja nuorisopalveluissa. Tavoitteet ja toimenpiteet on kirjattu Kasvun ja oppimisen palveluiden kehittämissuunnitelmaan, jonka päivytysprosessi käynnistetään lukuvuoden 2024–2025 aikana.

Toiminnan ja toimintaympäristön muutos edelliseen vuoteen nähden

Sivistyksen toimialan talouden suunnittelun sekä maksuliikenteen prosessien kehittämistä jatketaan vuoden 2025 aikana keskitetyssä talouden yksiköstä.

DigiOne tulee käyttöön siirtymävaiheen ajaksi Primus-järjestelmän rinnalle, mikäli hanke jatkaa. Jatkosta päätetään syksyllä 2024.

Talouden tasapainottamisohjelman 2025–2026 toimenpiteet ja vaikutukset

Sivistys - Kasvu ja oppiminen	Säästötavoite, eurovaikutukset, 1 000 €					
	2025			2026		
	Tulot	Menot	Kate	Tulot	Menot	Kate
Toimialan yhteiset palvelut ja hallinto	0,0	-141,1	141,1	0,0	-230,0	230,0
Toimenpide						
Kasvun ja oppimisen palveluohjauksen tehtävien tarkastelu ja kehittäminen		-22,0	22,0		-120,0	120,0
Kasvun ja oppimisen koulutuspalvelujen ostot, asiantuntijapalvelujen ostot, palvelujen yhteistyösopimukset sekä matkustus- ja kokouskulut.		-44,0	44,0			0,0
Kasvun ja oppimisen palvelujen ICT-palvelujen ostot ja laiteleasing-maksut.		4,9	-4,9			0,0
Kasvun ja oppimisen ICT-tukipalvelujen uudelleenorganisointi		-30,0	30		-60,0	60
Kasvun ja oppimisen asiantuntijatiimin tehtävien uudelleentarkastelu		-50,0	50		-50,0	50

Kasvun ja oppimisen palveluohjauksen tehtävien tarkastelu ja kehittäminen 2025–2026

Oppilaaksiottoprosessia kehitetään edelleen. Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden jatkuva kasvu haastaa kieli- ja kulttuuriryhmien opetusta. Kotoutumislainsäädännön uudistukset tuovat toimialalle uusia kustannuksia.

Kasvun ja oppimisen koulutuspalvelujen ostot, asiantuntijapalvelujen ostot, palvelujen yhteistyösopimukset sekä matkustus- ja kokouskulut

Vuosina 2023–2024 on jo vähennetty merkittävästi koulutus- ja asiantuntijapalvelujen ostoja. Koulutuksia on järjestetty ja järjestetään myös vuosina 2025–2026 pääasiassa kaupungin omien asiantuntijoiden osaamista hyödyntäen.

Kokous- ja koulutustilaisuuksissa ei pääsääntöisesti ole tarjoiluja.

Matkustus- ja majoituskuluja vähennetään osallistumalla etänä koulutuksiin.

Kasvun ja oppimisen ICT-tukipalvelujen uudelleenorganisointi

Kasvun ja oppimisen ICT-tukipalveluja on keskitetty Toimialan yhteisiin palveluihin ja hallintoon TVT-tiimiin. Tietojärjestelmien pääkäyttäjätehtäviin tehdään vuodelle 2025 ennakoitujen henkilöstömuutosten myötä sisäisiä tehtäväjärjestelyjä, osana ICT-tukipalvelujen uudelleenorganisointia ja perustietotekniikkapalvelujen siirtoa Tieralle.

Kasvun ja oppimisen asiantuntijatiimin tehtävien uudelleentarkastelu

Hallintoon keskitetyn asiantuntijatiimin tehtävien uudelleentarkastelu tarkoittaa osaamisen kehittämiseen, koulutuksiin ja kouluttautumiseen liittyvien tehtävien siirtymistä varhaiskasvatukseen ja perusopetuksen johdolle sekä perustyöntekijöille.

Varhaiskasvatuksen palvelualue

Määrärahat

Talous, 1.000 €	TP 2023	TAM2 2024	TA 2025	Muutos 2024-2025	
				Euroa	%
Toimintatulot	5 114,9	3 586,1	3 866,1	280,0	7,8 %
Toimintamenot	108 751,9	109 616,8	112 360,7	2 743,9	2,5 %
Toimintakate	-103 637,0	-106 030,7	-108 494,6	-2 463,9	2,3 %
Toiminnot, menot 1.000 €	TP 2023	TAM2 2024	TA 2025	Muutos 2024-2025	
				Euroa	%
Toimintamenot	108 751,9	109 616,8	112 360,7	2 743,9	2,5 %
Oma toiminta	90 006,1	91 740,7	93 763,6	2 022,9	2,2 %
Kotihoidon tuki	5 451,0	5 884,8	5 104,8	-780,0	-13,3 %
Yksityinen varhaiskasvatus	13 294,8	11 991,3	13 492,3	1 501,0	12,5 %
Palvelusetelien osuus	12 242,6	10 938,3	12 211,8	1 273,5	11,6 %
Palvelurahan osuus	99,0	117,0	0,0	-117,0	-100,0 %
Yksityiset ostopalvelut	947,8	936,0	1 280,5	344,5	36,8 %
Yksityisen hoidon tuki	5,4	0,0	0,0	0,0	

Käyttösuunnitelman mukaisten tiliryhmien ja organisaatioyksiköiden väliset euromäärät voivat vielä muuttua, kun käyttösuunnitelman mukaiset tiedot täsmentyvät ja suunnitelmat viedään taloussuunnittelujärjestelmään.

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatusta ja esiopetusta järjestetään 41 kunnallisessa päiväkodissa, 15 päiväkotikoulussa ja 24 yksityisessä päiväkodissa. Esiopetusta järjestetään lisäksi viiden (5) koulun tiloissa. Kunnallisia perhepäivähoitajia on työssä 20 ja yksityisiä 40. Elokuussa 2024 on aloittanut kaksi ryhmäperhepäivähoitoryhmää koulutuskuntayhtymä Gradian Priimuskampuksella. Seitsemän (7) kunnallista päiväkotia on avoinna klo 5.00–22.30 ja yhdessä järjestetään ympärivuorokautista ja viikonloppuhoitoa. Siilinmaja on varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteinen ryhmä, jossa on erityistä tukea ja vaativaa hoitoa tarvitsevia lapsia ja oppilaita.

Lasten osallistumisaste varhaiskasvatukseen on noussut kaupungin strategiassa asetettua tavoitetta enemmän. Osallistumisaste on tällä hetkellä 91 prosenttia. Syntyvyyden lasku ei ole vähentänyt palvelujen tarvetta.

Kuokkalan päiväkodin peruskorjaus on valmistunut, ja lapsiryhmien toiminta on alkanut uudistetuissa tiloissa 8.8.2024. Salmirannan esiopetustiloista on luovuttu, ja esiopetus on siirtynyt Onnimannin päiväkotiin. Lahjajarjun ja Cygnaeuksen varhaiskasvatus- ja esiopetus ovat siirtyneet väistötiloihin uusien päiväkotien rakennusvaiheen ajaksi. Uuden Lohikosken päiväkodin rakentaminen on alkanut, ja se aukeaa elokuussa 2025. Palvelutarpeen kasvun menovaikutus vuoden 2025 henkilöstökuluihin on yhteensä noin 1,3 miljoonaa euroa.

Yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelin arvoa korotettiin 1.8.2024. Palvelusetelin indeksikorotuksen vaikutus vuoden 2025 talousarvioon on noin 1,7 miljoonaa euroa. Yksityinen elämyspäiväkoti Kuusenkärkkäät lopettaa toiminnan 31.7.2024. Jyväskylän kaupunki on tehnyt ostopalvelusopimuksen yrittäjien kanssa varhaiskasvatus- ja esiopetuspalveluista ajalle 1.8. - 31.10.2024. Päiväkodin toiminta siirtyy liikkeen luovutuksella kunnalliseksi päiväkodiksi 1.11.2024. Lisäksi Norlandian Aurinkosaarella ja Sporttipäiväkodissa päättyi toiminta 31.7.2024. Lapset sijoituivat muihin yksityisiin ja kunnallisiin päiväkoteihin.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuihin tuli indeksikorotukset 1.8.2024 alkaen. Vuoden 2025 talousarviossa varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen tulotavoitetta on nostettu 400 000 eurolla indeksikorotuksen ja lasten osallistumisasteen nousun vuoksi.

Toiminnan painopistealueet

Varhaiskasvatuksessa keskeisenä kehittämisteemana ovat hyvinvoivat ammattilaiset ja työyhteisöt sekä hyvinvoivat lapset. Kehittämisteema on yhteinen perusopetuksen ja nuorisopalveluiden kanssa perustuen Kasvun ja oppimisen kehittämisohjelmaan 2023–2025. Tunne-, turva- ja vuorovaikutustaitojen systemaattisessa kehittämisessä hyödynnetään Kasvun ja oppimisen palveluiden yhteisiä toimintamalleja. Toimintaympäristön muutoksia ennakoidaan yhä paremmin kehittämällä ja selkeyttämällä tuen rakenteita, prosesseja ja toimintatapoja Kasvun ja oppimisen tuen kehittämissuunnitelman 2024–2026 mukaisesti.

Työyhteisöjen tavoitteena on onnistuminen osaavan henkilöstön rekrytoinnissa, työn houkuttelevuudessa ja työsuhteiden jatkuvuudessa. Päiväkodin johtajat ja muu henkilöstö panostavat perehdyttämiseen sekä yksilö- ja ryhmämentorointiin yhdessä sovittujen suunnitelmien mukaisesti. Rekrytointia kehitetään monikanavaisesti sekä yhteistyötä tehdään oppilaitosten ja työllisyyspalveluiden kanssa.

Jyväskylä on ollut mukana opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamassa kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa, joka päättyi toukokuussa 2024. Kokeilun tutkijaryhmä jatkaa seurantatutkimuksen arviointitulosten analysointia ja tuloksia tullaan hyödyntämään esiopetuksen järjestämisen ja sisällön suunnittelussa.

Varhaiskasvatuksen toiminnanohjaus- ja viestintäjärjestelmä leikkaa läpi varhaiskasvatuksen järjestämisen koko prosessin. Toiminnanohjaus- ja viestintäjärjestelmän uudistaminen -hankkeessa kartoitetaan hankintavaihtoehdot ja käynnistetään hankintatoimet. Hankinta ja palvelun käyttöönotto on laaja ja monen asiantuntijatahon yhteinen ponnistus, jolla tavoitellaan esimerkiksi kustannussäästöjä, parempaa käytettävyyttä, yhtenäisyyttä ja datan eheyttä, yhden luukun käyttäjähallintaa sekä tietoturvallisuutta ja tietosuojaa. Hanke kohdistuu vuosille 2025–2026.

Varhaiskasvatuksen laadunarviointia toteutetaan monimenetelmäisesti kattaen henkilöstön, lapset ja perheet. Kansallisella laadunarviointijärjestelmä Valsilla toteutetaan kaupunkistrategian ja kehittämisohjelman mukaisia varhaiskasvatuksen laadunarviointiprosesseja, joista saatavan tiedon pohjalta toimintaa suunnitellaan ja kehitetään.

Toiminnan ja toimintaympäristön muutos edelliseen vuoteen nähden

Asiakasmaksujen tuntivälysten vähentäminen viidestä kolmeen tuntivälykseen 1.8.2025 alkaen on arvioitu lisäävän tuloja noin 30 000 euroa. Kunnallisissa palveluissa 57 %

perheistä ei peritä asiakasmaksua. Vastaavasti yksityisissä palveluissa 51 % perheistä ei maksa lakisääteistä asiakasmaksua. Indeksitarkistuksen ja lasten osallistumisasteen nousun arvioidaan lisäävän tuloja 400 000 euroa.

Päiväkotien nykyisten aukioloaikojen supistamisella 1.8.2025 alkaen pyritään vaikuttamaan henkilöstöresurssien riittävyteen, työaikojen suunnitteluun ja lyhytaikaisten sijaisten vähentämiseen. Vuorohoidon palvelun tarvetta ja laajuutta arvioidaan alueellisesti. Tällä hetkellä osassa vuorohoitopäiväkoteja on vähäinen vuorohoidon palvelutarve.

Henkilöstön sairauspoissaolojen ja lyhytaikaisten sijaisten vähentäminen, vuosilomajärjestelyt ja palvelujen laajuus koulujen loma-aikoina vaativat toiminnan suunnittelua, seuranta ja arviointia esihenkilöalueittain. Lisäksi tarvitaan päiväkodin johtajien välistä yhteistyötä henkilöstöresurssien käytössä.

Elämispäiväkoti Kuusenkärkkäät Oy on ilmoittanut lopettavansa toiminnan 31.7.2024. Kaupunki on tehnyt ostopalvelusopimuksen yrittäjien kanssa ajalle 1.8 - 31.10.2024. Liikkeenluovutussopimuksella toiminta on siirtynyt kunnalliseksi palveluksi 1.11.2024 alkaen. Kaupungin omaksi toiminnaksi siirtymisen kustannusvaikutukset sisäisten palvelujen osalta on huomioitu vuodelle 2025 toimialajohtajan talousarvioesityksellä ja muut kustannusvaikutukset henkilöstösuunnitelmineen on huomioitu kaupunginjohtajan talousarvioesityksen yhteydessä.

Esi- ja perusopetuksen oppimisen tuen uudistus tulee voimaan 1.8.2025. Uudistuksen toimeenpano ja jalkautuminen varmistetaan sekä valtakunnallisesti että paikallisesti tiedottamalla henkilöstöä uudistuksen sisällöstä. Tuen uudistamisen prosessissa tehdään yhteistyötä perusopetuksen, opiskeluhuollon ja hyvinvointialueen toimijoiden kanssa. Jyväskylän esiopetussuunnitelma päivitetään huomioiden tuen uudistuksen keskeiset muutokset.

Talouden tasapainottamisohjelman 2025–2026 toimenpiteet ja vaikutukset

Sivistys - Kasvu ja oppiminen	Säästötavoite, eurovaikutukset, 1 000 €					
	2025			2026		
	Tulot	Menot	Kate	Tulot	Menot	Kate
Varhaiskasvatuksen palvelualue	430,0	-1 744,0	2 174,0	0,0	-12,0	12,0
Toimenpide						
Varhaiskasvatuksen ja Kylän Kattauksen yhteisten henkilöstöresurssien joustava käyttö			0,0			0,0
Perhepäivähoidon palvelurahasta luopuminen 1.8.2024 alkaen (päätetty TA2024)		-117,0	117,0			0,0
Päiväkotikoulujen yhteinen ohjaaja- ja avustajaresurssi (päätetty TA2024)		-50,0	50,0			0,0
Kerhotoiminnan ja avoimien varhaiskasvatuspalvelujen lakkauttaminen 1.1.2025 alkaen		0,0	0,0			0,0
Päiväkotien tukiresurssin supistaminen 1.8.2025 alkaen		0,0	0,0			0,0
Varhaiskasvatuksen johtamisjärjestelmän tiivistäminen		-450,0	450,0			0,0
Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen indeksikorotukset 1.8.2024 alkaen	400,0		400,0			0,0
Asiakasmaksujen tuntivälysten vähentäminen 1.8.2025 (5841 € * 5)	30,0		30,0			0,0
Päiväkotien aukioloaikojen lyhentäminen 1.8.2025		0,0	0,0			0,0
Yhden vuoropäiväkodin vähentäminen 1.8.2025		-30,0	30,0			0,0
Yhden päiväkodin johtajan vähentäminen 1.1.-31.7.2025		-30,0	30,0			0,0
Lasten kotihoidontuen -määrärahan supistaminen		-780,0	780,0			0,0
Käyttö- ja täyttöasteen tehostaminen		-175,0	175,0			0,0
Kasvun ja oppimisen ohjaajien vähennys		-12,0	12,0		-12,0	12,0
Varhaiskasvatuksen erityisopettajien vähentäminen		-100,0	100,0			0,0

Perhepäivähoidon palvelurahasta luovutaan 1.8.2024 alkaen. Korvaus perhepäivähoitajien omien alle esiopetusikäisten lasten osalta päättyy vuoden 2024 talousarvio päätösten mukaisesti. Palvelurahasta luopuminen vähentää yksityiseksi perhepäivähoitajaksi hakeutumista.

Päiväkotikoulujen yhteistä toimintakulttuuria ja 5–8-vuotiaiden lasten yhtenäistä opinpolkua on kehitetty. Muuan muassa **kasvun ja oppimisen ohjaajat työskentelevät joustavasti päiväkodin ja koulun ryhmissä.** Yhteinen henkilöstöresurssi päiväkotikouluissa voisi mahdollistaa kahden henkilötyövuoden vähentämisen avustaja- ja ohjaajaresursista.

Osana rakenteellisia tarkasteluja on tunnistettu **varhaiskasvatuksen johtamisrakenteen arviointi.** Tarkoituksena on muodostaa yhdenvertainen malli eri varhaiskasvatuksen yksiköihin, jonka kokonaisratkaisulla voidaan saavuttaa taloudellisia ja toiminnallisia hyötyjä sekä luoda tasa-arvoisen johtamisjärjestelmän kasvun ja oppimisen palveluihin. Johtamisen resurssit vaativat kehittämistä ja sujuvoittamista siten, että ne perustuvat tehokkuuteen ja taloudellisuuteen, jotta hallinnollista työpanosta voidaan ohjata entistä enemmän lapsiryhmiin. Isompina kokonaisuuksina selvitettävänä ovat päiväkotien johtamisen rakenteet, kuten apulaisjohtajat, pedagogiset johtajat ja tiimivastaavat. Muut toimintamallien tehostamiset, kuten käyttö- ja täyttöasteen tehostaminen.

Asiakasmaksujen tuntivälysten vähentäminen viidestä kolmeen tuntivällykseen 1.8.2025 alkaen saattaa vaikuttaa perheiden ratkaisuihin varhaiskasvatuspalvelun laajuudesta ja hoitoajoista. Tuntivälysten muutos vähentää hallinnollista työtä palveluohjauksessa ja päiväkodeissa.

Asiakasmaksutulojen tulotavoitteen korotus (indeksikorotukset 1.8.2024 alkaen)

Vuorohoidon palvelun tarvetta ja laajuutta arvioidaan alueellisesti. Vuorohoitoa tarjoavia päiväkoteja on tällä hetkellä kahdeksan (8), joista Tapiolan päiväkodissa järjestetään ympärivuorokautista varhaiskasvatusta. Muiden vuorohoitoa tarjoavien päiväkotien aukioloajat ovat klo 5–22.30. Yhden vuorohoitopäiväkodin aukioloaikojen supistaminen klo 6–18 1.8.2025 alkaen saattaisi aiheuttaa joidenkin lasten siirtymisen toiseen vuorohoitopäiväkotiin.

Yhden päiväkodin johtajan vähentäminen 1.1.-31.7.2025 on mahdollista, koska Mäki-Matin päiväkodin johtajan alaisuuteen siirtyi Mannilan päiväkotitoimi, jossa aikaisemmin toimi oma päiväkodin johtaja. Esihenkilöalueet on tarkasteltava uudelleen toimintavuoden 2025–2026 alusta alkaen.

Lasten kotihoidontuen määrärahan supistaminen toteuttaa vastaavalle tasolle on mahdollista kotihoidontuella olevien lasten määrän vähenemisen vuoksi. Lapset ovat siirtyneet käyttämään varhaiskasvatuspalveluja.

Täyttö- ja käyttöasteen tehostaminen on mahdollista, kun sijaisia ei palkata esimerkiksi työntekijöiden kahden viikon – kuukauden sairauspoissaoloihin. Lapsiryhmät pitäisi täyttää yli 100 prosentin, jotta käyttöastetta saadaan nousemaan ja lasten ja henkilöstön suhdeluku toteutuu vielä varhaiskasvatuslain mukaisesti. Lain mukaan lapsiryhmässä voi olla yhtä aikaa läsnä enintään kolmea kasvatusvastuullista työntekijää vastaava määrä lapsia.

Kasvun ja oppimisen ohjaajien vähennys näkyy esi- ja alkuopetuksen nivelvaiheen tuen heikkenemisenä ja tehtäviä joudutaan järjestelemään muille työntekijöille.

Varhaiskasvatuksen erityisopettajien vähentäminen pienentää varhais erityiskasvatuksen konsultoinnin ja ohjauksen määrää. Lasten ja perheiden yksilölliseen tukeen liittyvät tukipalvelut heikentyvät osassa yksiköitä. Lisäksi voi vaikeuttaa lasten tuen tarpeiden tunnistamista ja riittävän aikaista tuen järjestämistä sekä rajoittaa lapsen yhdenvertaista mahdollisuutta osallistua toimintaan muun ryhmän mukana.

Perusopetuksen palvelualue

Määrärahat

Talous, 1.000 €	TP 2023	TA/M2 2024	TA 2025	Muutos 2024-2025	
				Euroa	%
Perusopetuksen yhteiset	1 639,6	1 703,7	1 703,7	0,0	0,0 %
Perusopetuksen koulut	1 421,3	845,0	970,0	125,0	14,8 %
Perusopetuksen koulut	360,2	120,0	120,0	0,0	0,0 %
Koulunkäynninohjaajat	3,7	25,0	0,0	-25,0	-100,0 %
Koulusihteerit	0,0	0,0	0,0	0,0	
Kieli- ja kulttuuriryhmien opetus	1 057,4	700,0	850,0	150,0	21,4 %
Aamu- ja iltapäivätoiminta	1 980,1	2 628,0	2 708,0	80,0	3,0 %
Aamu- ja iltapäivätoiminta	763,5	878,0	1 108,0	230,0	26,2 %
Vertti-toiminta	1 216,6	1 750,0	1 600,0	-150,0	-8,6 %
Toimintatulot	5 040,9	5 176,7	5 381,7	205,0	4,0 %
Perusopetuksen yhteiset	18 011,3	17 270,9	17 442,9	172,0	1,0 %
Perusopetuksen koulut	124 957,0	126 596,9	126 867,3	270,3	0,2 %
Perusopetuksen koulut	109 222,7	111 180,3	111 675,7	495,4	0,4 %
Koulunkäynninohjaajat	10 217,3	10 410,5	10 633,2	222,7	2,1 %
Koulusihteerit	818,3	841,2	805,4	-35,9	-4,3 %
Kieli- ja kulttuuriryhmien opetus	4 698,6	4 164,9	3 753,0	-411,9	-9,9 %
Aamu- ja iltapäivätoiminta	4 257,8	4 588,2	4 145,2	-443,0	-9,7 %
Aamu- ja iltapäivätoiminta	2 906,1	3 075,7	2 871,5	-204,2	-6,6 %
Vertti-toiminta	1 351,7	1 512,5	1 273,7	-238,8	-15,8 %
Toimintamenot	147 226,1	148 456,0	148 455,3	-0,7	0,0 %
Perusopetuksen yhteiset	-16 371,7	-15 567,2	-15 739,2	-172,0	1,1 %
Perusopetuksen koulut	-123 535,7	-125 751,9	-125 897,3	-145,3	0,1 %
Perusopetuksen koulut	-108 862,6	-111 060,3	-111 555,7	-495,4	0,4 %
Koulunkäynninohjaajat	-10 213,6	-10 385,5	-10 633,2	-247,7	2,4 %
Koulusihteerit	-818,3	-841,2	-805,4	35,9	-4,3 %
Kieli- ja kulttuuriryhmien opetus	-3 641,2	-3 464,9	-2 903,0	561,9	-16,2 %
Aamu- ja iltapäivätoiminta	-2 277,7	-1 960,2	-1 437,2	523,0	-26,7 %
Aamu- ja iltapäivätoiminta	-2 142,6	-2 197,7	-1 763,5	434,2	-19,8 %
Vertti-toiminta	-135,1	237,5	326,3	88,8	37,4 %
Toimintakate	-142 185,1	-143 279,3	-143 073,6	205,7	-0,1 %

Käyttösuunnitelman mukaisten tiliryhmien ja organisaatioyksiköiden väliset euromäärät voivat vielä muuttua, kun käyttösuunnitelman mukaiset tiedot täsmentyvät ja suunnitelmat viedään taloussuunnittelujärjestelmään.

Toiminnan kuvaus

Perusopetuspalveluihin kuuluvat Jyväskylän kaupungin perusopetusta antavat koulut sekä aamu- ja iltapäivätoiminta. Opetusta järjestetään 38 kouluyksikössä.

Vuoden 2024 lopussa peruskouluikäisiä on kaupungin omissa kouluissa arviolta 12 510. Vuoteen 2028 mennessä perusopetuspalvelujen piirissä arvioidaan olevan noin 1400 oppilasta nykyistä vähemmän. Väestökehityksessä on eroja kaupungin eri alueiden välillä. Vuosiluokkien 1–6 oppilaiden määrän kasvu on jo laskenut hieman huippulukemistaan ja määrän arvioidaan laskevan nykyisestään lähes 2 100 lapsella vuoteen 2034 mennessä. Yläkouluikäisten oppilaiden määrä on suurimmillaan vuonna 2024. Tämän jälkeen määrän ennakoitua laskevan yli 1 200 lapsella vuoteen 2038 mennessä. Perusopetuksen valmistavan opetuksen oppilasmäärät ovat pysyneet korkealla tasolla siitä huolimatta, että vastaanottokeskustoimintaa on Jyvässeudulla ajettu alas. Opiskelu- ja työperäinen maahanmuutto ovat kasvaneet merkittävästi. Voionmaankadun yksikön lakkauttaminen

on siirtänyt oppilaiden sijoittumista lähikouluihin. Vuoden 2025 ensimmäisellä puoliskolla yleisopetukseen siirtyy valmistavasta opetuksesta 160 oppilasta.

Perusopetus järjestetään laadukkaasti, toimintakulttuurin muutos ja monimuotoisten oppimisympäristöjen hyödyntäminen huomioiden. Opetussuunnitelma pohjautuu seitsemän laaja-alaisen osaamisen alueen toteuttamiseen. Lasten ja nuorten yhtenäistä opinpolkua vahvistetaan yhdessä varhaiskasvatuksen ja nuorisopalveluiden kanssa. Kasvun ja oppimisen yhteistä tavoitteista rakennetaan mm. yhteisen kehittämisohjelman ja tuen kehittämissuunnitelman kautta.

Toiminnan painopistealueet

Varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja nuorisopalveluiden yhteisen tulevaisuuden rakentamista edistetään Jyväskylän kaupungin kasvun ja oppimisen palvelujen kehittämisohjelmaan 2023–2025 kirjattujen tavoitteiden ja teemojen kautta.

Perusopetuksessa korostetaan tunne-, turva- ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä. Näiden taitojen systemaattisessa kehittämisessä hyödynnetään Kasvun ja oppimisen palveluiden yhteisiä toimintamalleja. Näitä ovat Hyvinvoinnin vuosikello, Väkivallan, kiusaamisen, häirinnän ja syrjinnän vastainen toimintamalli, Lainvastaiset teot koulussa -toimintamalli ja Poissaolomalli.

Kasvun ja oppimisen tuen kehittämissuunnitelmassa painottuu lasten ja nuorten osallisuutta vahvistavan toimintakulttuurin kehittäminen. Keskeistä on lähikouluperiaate eli mahdollisuus saada tarvitsemansa oppimisen ja koulunkäynnin tuki lähikoulussa tai -alueella. Laadukasta oppimista ja hyvinvointia tukevaa yleistä tukea vahvistetaan. Tavoite ja toimenpiteet kirjataan koulujen lukuvuosisuunnitelmaan.

Toimintaympäristön muutoksia ennakoidaan yhä paremmin kehittämällä ja selkeyttämällä tuen rakenteita, prosesseja ja toimintatapoja sekä kaupunkitasoisesti, alueellisesti että yksikkökohtaisesti. Yhteisopettajuus, joustavat ryhmittelyt, pienryhmäopetus, konsultaatio ja erityisopetusosaamisen vahvistaminen varmistavat yksilöllisemmän ja vahvemman tuen yhä useammalle lapselle ja nuorelle.

Yhtenäisen opinpolun vuosikellon mukainen toiminta ohjaa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen toimijoiden yhteistyötä sekä varmistaa tuen jatkumoa opinpolun nivelvaiheissa ja siirtyessä perusopetuksen jälkeiseen koulutukseen.

Järjestelmien ja prosessien kehittämistä tuetaan viiden kaupungin ja Kuntien Tieran yhteisellä DigiOne-hankeella, jossa kehitetään kansallinen oppimisen palvelualusta ja ekosysteemi. Kuntia oli aiemmin seitsemän, mutta Espoon ja Tampereen kaupungit ovat irtautuneet DigiOne-hankeesta ja hankkeen jatko ratkaistaan syksyllä 2024. Mikäli hanke jatkaa, DigiOne -palvelut korvaavat vaiheittain Primuksen, Kurren ja Wilman. DigiOne käyttöönotto tapahtuu aluksi pilottikouluissa (Huhtasuo, Keltinmäki, Puistokatu) vuonna 2025. Muiden koulujen osalta DigiOnen käyttöönotto toteutetaan vaiheittain syksystä 2025 alkaen. Mikäli hanke jatkaa, niin kehittämisen rahoitus tulee kaupungin yhteisistä ICT-investoinneista.

Kieli- ja kulttuuriryhmien opetuksen tavoitteena on kotoutumisen kehittäminen, kielellisesti tuetun opetuksen kehittäminen sekä kansainvälisyyskasvatuksen lisääminen kouluissa. Kotikansainvälisyyttä sekä AGENDA2030-toimintaohjelman merkitystä korostetaan osana koulujen arkea Opetushallituksen tähän myöntämällä hankerahoituksella.

Kotoutumista kehitetään edelleen kirjaamalla kotoutumishjelmaan koko toimialan palvelutarjotin ja laatimalla kotoutumisen käsikirja perusopetukseen sekä varhaiskasvatukseen. Toiminnan toteutuksen haasteena on hallinnollinen resurssi suhteessa kasvavaan oppilasmäärään.

Toiminnan ja toimintaympäristön muutos edelliseen vuoteen nähden

Perusopetuksen oppilasmäärä ei ennusteiden mukaan enää kasva, vaan on lähtenyt jo hienoiseen laskuun. Ennusteisiin vaikuttaa kuitenkin syntyvyyden lisäksi muuttoliike, jonka vaikutuksia on haastava arvioida tarkasti. Valmistavassa opetuksessa opiskelevien sekä valmistavasta opetuksesta yleisopetukseen siirtyvien oppilaiden määrä pysyy edelleen korkeana.

Syntyvyyden laskun vaikutuksia tarkastellaan perusopetuksen palveluverkkoon alueittain. Tämä edellyttää vuosittain päivittyvää palveluverkkoselvitystä, joka mahdollistaa ennusteen toteutumisen seuraamisen ja mahdollisten muutosten ennakkoinnin. Oppilaaksioton osalta tehdään tiivistä yhteistyötä kaupungin muiden perusopetusta antavien opetuksen järjestäjien kanssa. Jyväskylän Normaalikoulu osoitetaan kaupungin alueella asuvien oppilaiden lähikouluksi Jyväskylän kaupungin järjestämän perusopetuksen koulujen kanssa. Lähikoulumäärityllä pystytään ohjaamaan ja tasaamaan oppilasmääriä koulujen kesken aiempaa paremmin.

Jyväskylän kaupungin perusopetuksessa oppilaiden tuen tarve kasvaa ja monimuotoistuu edelleen. Oppimisen tuen lisäksi myös monimuotoisen oppilashuollollisen tuen tarve kasvaa yhä useammilla oppilailla. Oppilas- ja opiskeluhuoltopalveluissa on jatkuvaa resurssivajetta, etenkin koulupsykologipalveluiden osalta.

Oppilaan tukea koskeva lakimuutos 1.8.2025 alkaen tulee voimaan astuessaan muuttamaan mm. oppilaan tuen järjestämisen tapoja, opetuksen resurssointia ja opetusryhmien muodostamista. Vaikutuksia on tässä vaiheessa vaikea ennakoida, koska lakiluonnos on vielä valmistelussa, mutta muutoksella on todennäköisesti merkittävä taloudellinen vaikutus.

Perusopetuksen tuntijaon muutos valtakunnallisesti 1.8.2025 tulee lisäämään perusopetuksen oppilaiden opetustuntimäärää kolme vuosiviikkotuntia. Lisäys kohdentuu 1–6-vuoluokkien äidinkieleen ja matematiikkaan. Muutoksella on taloudellinen vaikutus.

Lukuvuoden 2024–2025 teemana perusopetuksessa on osaavat, hyvinvoivat ammattilaiset ja hyvinvoiva koulu. Kehittämisen teema on yhteinen varhaiskasvatuksen ja nuorisopalveluiden kanssa ja perustuu Kasvun ja oppimisen kehittämisselmaan. Ohjelma määrittää kouluille konkreettiset kasvatukselliset tavoitteet vuoteen 2025 saakka ja on linjassa kaupunkistrategiaan kirjattujen tavoitteiden kanssa.

DigiOne tulee vuonna 2025 käyttöön nykyisen Primus-järjestelmän rinnalle siirtymävaiheen ajaksi.

Kaupungin heikkenevä taloustilanne heijastuu perusopetuspalveluiden järjestämiseen vuonna 2025. Perusopetusta järjestetään tulevaisuudessa pienenevin resurssein. Resurssien vähenemisestä huolimatta palvelutarpeen kasvu jatkuu edelleen. Tämä haastaa palveluiden asianmukaista ja laadukasta toteuttamista.

Talouden tasapainottamisohjelman 2025–2026 toimenpiteet ja vaikutukset

Sivistys - Kasvu ja oppiminen	Säästötaavoite, eurovaikutukset, 1 000 €					
	2025			2026		
	Tulot	Menot	Kate	Tulot	Menot	Kate
Perusopetuksen palvelualue	230,0	-821,5	1 051,5	230,0	306,2	-76,2
Toimenpide						
Tuntijaon pienentäminen -5 vt (päätetty TA2024)		-377,0	377,0			0,0
Koulunkäynninohjaajien toiminnan tehostaminen (päätetty TA2024)		-185,0	185,0			0,0
Oppilaiden lähikoulun osoittamisen tehokkaampi koordinointi (päätetty TA2024)		-116,0	116,0			0,0
Luontokoulutoiminnan lakkauttaminen (päätetty TA2024)		-65,0	65,0			0,0
Palveluverkon supistaminen - Kuohun koulu		0,0	0,0		0,0	0,0
Palveluverkon supistaminen - Liinalammin koulu (3-4 lk.)		-10,0	10,0		-13,0	13,0
Oppilaiden uimaopetuksen määrän vähentäminen -30%.			0,0			0,0
Kulttuurikompassitoiminnan supistaminen		-2,0	2,0		-2,8	2,8
Oman äidinkielen opetuksen lopettaminen (tulot -52t€; menot -134t€; netto 82)			0,0			0,0
Lukiotoiminnan tuen pienentäminen		-225,0	225,0			0,0
AP/IP-toiminnan toiminta-ajan rajaaminen klo 16.30 asti		-8,0	8,0		-12,0	12,0
Palveluntuottajien avustusopimusten irtisanominen Jyväskylän kaupungin perusopetuksen kouluissa	230,0	130,0	100,0	230,0	130,0	100,0
Koulujen hallinnon lisäresurssi (kehittämisraha ja tuntiuhjennukset)		-80,0	80,0		-79,0	79,0
Valmistavan opetuksen tarpeen väheneminen (-2 ryhmää)		-160,0	160,0			0,0
Ety -yksikön toiminnan päättäminen		-43,0	43,0		-60,0	60,0
Kesäjätkäritoinnasta luopuminen			0,0			0,0
Muut kohdentamattomat toimenpiteet		1,0	-1,0			0,0
Kasvatusohjaajaresurssin pienentäminen, 5 työntekijää		-205	205			0
Koulujen hallinnon tarkastelu		-10	10			0
Opetusresurssin kasvattaminen, sisältäen Valteri-koulun asiakaspalvelujen ostot		258	-258		361	-361
Kasvun ja oppimisen ohjaajien vähennys		-18	18		-18	18
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - määrärahan kasvattaminen		293,5	-293,5			

Sopeutustoimenpiteet heikentävät tulevana vuosina merkittäväällä tavalla perusopetukseen asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Tasapainotusohjelma vähentää oppilaille annettavan opetuksen sekä tuen määrää. Sopeutustoimenpiteet pitävät sisällään myös palveluverkkoon liittyviä ratkaisuja.

Tuntijaon pienentäminen - 5 vuosiviikkotuntia:

Talousarviossa 2024 on päätetty pienentää Jyväskylän kaupungin perusopetuksen tuntijakoa 1.8.2024 alkaen viiden vuosiviikkotunnin verran. Tuntijaon pienentäminen on vähentänyt annettavan opetuksen määrää perusopetuksessa. Valtioneuvoston asetuksen mukainen minimituntimäärä perusopetuksessa on 225 tuntia (Jyväskylässä 226). Tuntijaon pienentäminen viidellä vuosiviikkotunnilla tuo noin 650 000 euroa säästön vuodessa. Toimenpiteen taloudelliset vaikutukset ulottuvat myös vuodelle 2025 kevätlukukauden ajalle. Ratkaisu lisää oppilaiden kuljetusten porrastusta eri vuosiluokilla, jolloin kuljetuskustannukset vastaavasti kasvavat. Koulukuljetusten määrän kasvua ei ole huomioitu sopeutuksen vaikutuksia arvioitaessa.

Koulunkäynninohjaajien toiminnan tehostaminen:

Talousarviossa 2024 on päätetty koulunkäynninohjaajien toiminnan tehostamisesta. Toimenpiteen myötä koulunkäynninohjaajaresurssia on pienennetty 1.8.2024 alkaen. Taloudelliset vaikutukset ulottuvat myös vuodelle 2025 kevätlukukauden ajalle. Ohjaajaresurssin pienentäminen vähentää oppilaille kohdennettavan tuen määrää.

Oppilaiden lähikoulun osoittamisen tehokkaampi koordinointi:

Talousarviossa 2024 on päätetty oppilaiden lähikoulun osoittamisen tehokkaammasta koordinoinnista lukuvuodesta 2024–2025 alkaen. Kustannussäästö perusopetukseen noin 200 000 euroa vuodessa. Opetuksen järjestäjä käyttää jatkossa vahvemmin toimivaltaansa osoittaa oppilaalle lähikoulu. Opetuksen järjestäjällä on vuonna 2024 nykyistä ajantasaisempi tieto oppilaiden vakituisista asuinosoitteista, jolloin oppilaiden ja opetusryhmien määrän koulukohtainen ennakkosuunnittelu mahdollistuu aiempia käytänteitä kokonaisvaltaisemmin.

Luontokoulutoiminnan lakkauttaminen:

Talousarviossa 2024 on päätetty luontokoulutoiminnan lakkauttamisesta 1.8.2024 alkaen. Luontokoulu on toiminut 31.7.2024 asti Mankolan yhtenäiskoulun hallinnon alaisuudessa ja järjestänyt yli 100 luontokoulupäivää Jyväskylän kaikille 1. vuosiluokan oppilaille sekä vesiturvallisuuskoulutuksen yli tuhannelle kuudesluokkalaiselle vuosittain. Noin 100 opettajaa vuodessa on saanut Luontokoulun täydennyskoulutuspäivän kestävän kehityksen teemoihin liittyen.

Palveluverkon supistaminen – Liinalammin koulu:

Liinalammin koulussa opiskelee vuosiluokilla 1–4 lukuvuonna 2024–2025 yhteensä 68 oppilasta. Kouluyksikkö toimii Tikkakosken yhtenäiskoulun hallinnon alaisuudessa. Liinalammin koulun vuosiluokkien 3.-4. oppilaiden opetus on mahdollista järjestää Tikkakosken yhtenäiskoulun hallinnon alla toimivassa Luonetjärven koulussa lukuvuoden 2025–2026 alusta lukien. Opetuksen siirtäminen Luonetjärven koulun tiloihin vapauttaa Liinalammin koulusta kolme luokkatilaa varhaiskasvatuspalveluiden käyttöön ja nykyisestä Tikkakosken päiväkodin tiloista voidaan luopua.

Luokkatiloista luopuminen mahdollistaa säästön sekä perusopetuksen palvelualueelle että tilakustannusten pysyvää kustannussäästöä kaupungille. Vuoden 2025 osalta vuosisäästöä pienentää kertaluonteisesti tarvittavat mahdolliset muutostyöt Liinalammin yksikössä.

Tikkakosken yhtenäiskoulu saa opetukseen ja määrärahoihin käytettävän resurssin koulun oppilasmäärän mukaisesti. Jyrkästi lasketut aloittavien oppilaiden määrä asettaa haasteita järjestää opetus useassa yksikössä. Oppilaille järjestetään sekä Liinalammin että Luonetjärven yksiköissä samat palvelut. Näitä ovat esimerkiksi laaja-alainen erityisopetus, koulunkäynninohjaajien tuki, oppilashuollon palvelut, iltapäivätoiminta. Pedagogisesti ja talouden näkökulmasta opetuksen järjestäminen siten, että 3.–4. -vuosiluokkien oppilaat siirtyvä Luonetjärven koululle takaa tasapuolisemman resurssin käytön.

Liinalammin koulun 3–4-luokkien siirtyminen opiskelemaan Luonetjärvelle helpottaa osaltaan resurssin tarkoituksenmukaista käyttöä ja mahdollistaa Luonetjärven koulun nykyisten opetusryhmien koon pienentämisen. Liinalammin tulevan lukuvuoden 4. vuosiluokan oppilaiden siirtyessä Luonetjärven kouluun muodostuu neljännelle vuosiluokalle 23–24 oppilaan ryhmät. Ilman oppilaiden siirtymistä Luonetjärven koulussa on neljännellä vuosiluokalla kaksi 28 oppilaan luokkaa ja Liinalammilla yksi 14 oppilaan ryhmä. Kolmannelle vuosiluokalle muodostuu siirtymisen myötä 21–22 oppilaan opetusryhmät.

Oppilaiden siirtyminen Luonetjärven kouluun mahdollistaa opetusresurssin tarkoituksenmukaisemman käytön myös englannin kielen ja käsitöiden opetuksessa. Englannin kielen aineenopetusta ja 3.–4. vuosiluokkien käsityön opetusta ei järjestetä jatkossa erikseen Liinalammin koululle. Oppimateriaali- ja välineistöhankeissa pystytään toimimaan nykyistä kustannustehokkaammin, kun materiaaleja ja välineistöä (esim. soittimet) ei tarvitse hankkia kahteen yksikköön.

Liinalammin koulussa annetaan jatkossa opetusta vuosiluokkien 1–2 oppilaille. Oppilaita olisi jatkossa ohjattava nykyisen Luonetjärven oppilaaksiottoalueelta Liinalammin yksiköön, jotta sekä Liinalammille että Luonetjärvelle pystytään muodostamaan pedagogisesti tarkoituksenmukaiset opetusryhmät (noin 20–25 oppilasta). Lukuvuonna 2025–2026 Liinalammin koulun oppilaaksioton alueella asuu yhteensä 13 ensimmäisen vuosiluokan oppilasta.

Iltapäivätoiminta, erityisopetus sekä koulunkäynninohjaajapalvelut joudutaan järjestämään edelleen kahdessa yksikössä. Palveluiden järjestäminen vaatii jatkossakin Tikkakosken yhtenäiskoulun sisäisen resurssin kohdentamista Liinalammille. Alueen laskeva

oppilasmäärä tulee pienentämään Tikkakosken yhtenäiskoululle kohdennettua opetusresurssia yhä enemmän tulevina vuosina.

Luonetjärven koulun kiinteistö on suunniteltu tiloiltaan kolmisarjaisen koulun käyttöön. Oppilasmäärän jyrkän laskun vuoksi Luonetjärven koulu on muuttunut kaksisarjaiseksi luokilla 1–4. Tämän vuoksi Luonetjärven koululla on riittävästi tilaa myös Liinalammin ryhmille. Liinalammin alueen oppilaille koulumatkaa Luonetjärven koululle on asuinpaikasta riippuen 1,5–3,5 kilometriä.

Kulttuurikompassitoiminnan supistaminen

Kompassi on Jyväskylän perusopetuksen kulttuuriopetussuunnitelma. Kompassi mahdollistaa oppilaiden vuosittaiset kulttuuriretket ja tekee kulttuurikasvatuksesta tavoitteellista ja jäsentynyttä. Kulttuuriopetussuunnitelma Kompassin toiminta sisältää esimerkiksi kulttuuriretkiä kaikille luokkatasoille, luokkakohtaisia työpajoja ja muita eri luokkatasoille suunnattuja kulttuuritapahtumia. Kompassi tavoittaa kaikki oppilaat esiopetuksesta perusopetuksen 9. vuosiluokkaan saakka. Kompassin toteutuksesta vastaavat yhteistyössä kaupungin opetus- ja kulttuuripalvelut.

Kulttuurikompassitoiminnan kustannukset perusopetukselle muodostuvat taidelaitosretkien kuljetuskuluista sekä kulttuuriyhdysopettajan palkasta. Kulttuurikompassitoiminnan supistaminen kohdistuu kuljetuskustannuksiin ja tämän johdosta kulttuuriopetussuunnitelman mukaiset koulujen kulttuurikohteiden vierailukäynnit hieman vähenevät.

Lukiotoiminnan tuen pienentäminen:

Kaupungin tuki Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian lukiotoimintaan on vuonna 2024 yhteensä 1,1 miljoonaa euroa. Lukiotuen leikkaaminen esitetyn mukaisesti vuonna 2025 tarkoittaisi Gradia-lukioissa opintotarjonnan kriittistä tarkastelua erityisesti paikallisten valinnaisten opintojen ja opiskelijan yksilöllisten opintopolkujen osalta. Leikkaus kasvattaa opetusryhmien keskimääräistä kokoa jonkin verran. Gradia-lukioiden toimintaa on aiemman tuen leikkauksen perusteella jouduttu sopeuttamaan siinä määrin, että jäljelle jäävä lukiotuki mahdollistaa kuitenkin lukiokoulutuksen järjestämisen päivälukioiden pakollisen opintotarjonnan ja erityisen koulutustehtävän linjojen suhteen lähes nykytuotona, mikäli muu tulopohja pysyy nykyisellä tasolla. Aikuislukion toimintaedellytyksiä omana oppilaitoksena arvioidaan kriittisesti.

Iltapäivätoiminnan toiminta-ajan rajaaminen klo 16.30 asti:

Iltapäivätoimintaa järjestetään koulujen yhteydessä arkisin klo 12–17. Iltapäivätoimintaan voivat osallistua 1. ja 2. luokan oppilaat sekä erityisen tuen päätöksen saaneet 1.–5. -luokkalaiset. Toiminta-ajan supistaminen puolella tunnilla ei vaikuta valtion myöntämän aamu- ja iltapäivätoiminnan valtionosuuden määrään. Joidenkin yksittäisten perheiden osalta toiminta-aikojen rajaaminen saattaa vaikuttaa huoltajien työaikoihin ja vaikeuttaa näin perheiden arkea.

Palveluntuottajien avustussopimusten irtisanominen Jyväskylän kaupungin perusopetuksen kouluissa:

Iltapäivätoimintaa järjestetään kaupungin omana toimintana sekä palveluntuottajien toimesta avustussopimuksin. Kaupunki tarjoaa palveluntuottajille tilat ja lasten välipalat, maksaa lapsikohtaista avustusta 45 euroa kuukaudessa, korvaa materiaalikuluja 10 euroa/lapsi sekä kompensoi maksuhojennuksista aiheutuneet tulomenetykset. Palveluntuottajamallissa palveluntuottaja huolehtii työntekijöidensä rekrytoinnin, työterveyden sekä esimiehenä toimimisen. Iltapäivätoiminnan palveluntuottajat ovat luotettavia ja pitkäaikaisia toiminnan järjestäjiä.

Iltapäivätoiminnan järjestäminen kaupungin omana toimintana olisi palveluntuottajamallia edullisempaa, jos sitä järjestettäisiin omana toimintana kaikissa perusopetuksen kouluissa ja muut (Normaalikoulu, Kristillinen koulu, Steinerkoulu ja Valteri-koulu Onerva) jatkaisivat palveluntuottajina. Iltapäivätoiminta tuo kokonaisuutena lisää resurssia koulun käyttöön, jota voidaan hyödyntää kustannustehokkaasti henkilöstösuunnittelussa (mm. liikuteltavuus ja yhdistelmätyöt).

Toiminnan siirrossa olisi kyse liikkeenluovutuksesta ja kaupungin tulisi palkata palveluntuottajien vakituiset työntekijät heidän nykyisten työsuhteidensa ehtoilla. Siirto vaikuttaisi myös hallinnon ja rehtorien työmäärään sekä liitännäiskustannuksiin esim. sairausloma-kustannukset.

Koulujen hallinnon lisäresurssi (kehittämismääräraha ja tuntihuojenukset):

Sivistyslautakunta on päättänyt talousarviossa 2023 koulujen hallinnon lisäresurssista. Lisäresurssia koulut ovat jakaneet hallinnon tehtäväkokonaisuuksien sujuvoittamiseksi ja rehtoreiden työmäärään keventämiseksi. Kouluille myönnetystä summasta osa on jaettu kehittämismäärärahana ja osa tuntihuojenuksina.

Kehittämismäärärahasta on jouduttu luopumaan lukuvuonna 2024–2025 osana talousarvion 2024 jarrutustoimenpiteitä. Koulujen hallinnon lisäresurssin poistaminen heikentää mahdollisuuksia jakaa yksittäisiä koulujen hallinnon työtehtäväkokonaisuuksia esim. opettajaviranhaltijoille.

Valmistavan opetuksen tarpeen väheneminen:

Perusopetukseen valmistava opetus on tarkoitettu kaikille niille esi- ja perusopetusikäisille maahanmuuttotilaisille lapsille ja nuorille, joilla ei ole vielä tarvittavia kielellisiä valmiuksia esi- tai perusopetuksessa opiskeluun. Jyväskylän perusopetuksessa järjestetään perusopetukseen valmistavaa opetusta, johon osallistuvat kaikki kaupunkiin saapuvat vieraskieliset oppilaat.

Valmistavan opetuksen ryhmien määrä on vaihdellut vuosittain. Talousarvioon 2024 on valmistavan opetuksen järjestämistä varten varattu määrärahat 16 opetusryhmää varten. Lukuvuoden 2024–2025 alussa ryhmiä on 12 ja määrän arvioidaan nousevan 14 ryhmään syyslukukauden aikana. Ryhmien määrän arvioidaan pysyvän samana myös vuonna 2025. Valmistavan opetuksen tarve vähenee 2 opetusryhmän verran.

Ety-yksikön toiminnan päättäminen:

Elämäntaitojen yksikön kohderyhmänä ovat jyväskyläläiset yläkouluikäiset kehitysvammaiset oppilaat, ja opetuksen tavoitteena on oppilaan itsenäisen elämähallintataitojen tukeminen ja ohjaaminen. Ety-yksikön toiminta on keskitetty Huhtasuon yhtenäiskouluun. Keskitetystä yksiköstä luopuminen ei vaikuta opetussuunnitelman toteutumiseen. Oppilaiden omien ryhmien erityisluokanopettajat opettavat elämäntaitoja oppilaille jatkossa osana opetustyötään.

Kasvatusohjaajaresurssin pienentäminen:

Jyväskylän kaupungin perusopetuksen kouluilla on yhteensä 27 kasvatusohjaajaa, joista kolme on palvelussuhteessa hankerahoituksen kautta.

Kasvatusohjaajan työ on suunnitelmallista lasten ja nuorten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin ja arjenhallinnan tukemista sekä itsetunnon vahvistamista.

Toiminta näkyy kouluissa koulupudokkuuden, syrjäytymisen, väkivallan, kiusaamisen, häirinnän ja syrjinnän ennaltaehkäisevinä toimina ja niihin puuttumisena.

Kasvatusohjaaja tukee lapsia ja nuoria kasvussa ja kehityksessä sekä kodin kasvatus-työtä yhdessä monialaisen verkoston kanssa.

Kasvatusohjaajaresurssin pienentäminen vähentää kaupungin perusopetuksen kasvatusohjaajien määrää noin 5 henkilötyövuodella. Resurssin pienentäminen vaikuttaa kaikkiin edellä mainittuihin tehtäväkokonaisuuksiin negatiivisesti sekä lisää opettajien työmäärää esim. kiusaamistilanteiden selvittelyssä.

Koulujen hallinnon tarkastelu:

Perusopetuslain 37 § mukaan jokaisella koululla, jossa järjestetään tässä laissa tarkoitettua opetusta, tulee olla toiminnasta vastaava rehtori. Jyväskylän kaupungin perusopetuksen kouluissa on 23 perusopetuksen rehtoria, kahdeksan virka-apulaisrehtoria, viisi luottamustoimista rehtoria sekä yhdeksän koulunjohtajaa.

Koulujen hallinnon henkilöstökulujen leikkaaminen nostaa virka-apulaisrehtoreiden opetusvelvollisuutta 1-2 vuosiviikkotunnilla. Sopeutustoimi lisää todennäköisyyttä hallinnon tehtävien ruuhkautumiseen ja viivästymiseen sekä henkilöstön kokeman kuormituksen lisääntymiseen.

Kasvun ja oppimisen ohjaajien vähennys:

Kasvun ja oppimisen ohjaajien vähennys näkyy esi- ja alkuopetuksen nivelvaiheen tuen heikkenemisenä ja tehtäviä joudutaan järjestelemään muille työntekijöille.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat -määrärahan lisäys:

Talousarvioon 2025 esitetään kohdennettavaksi lisämäärärahaa koulujen aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin. Määrärahan lisääminen palauttaa opetusmateriaalihankinnan vuoden 2023 tasolle. Tämä mahdollistaa resurssoinnin nykyistä laadukkaampiin ja monipuolisempiin opetusmateriaaleihin ja -välineistöön. Tämä tarkoittaa esimerkiksi oppikirjojen ja digitaalisten aineistojen päivittämisiä, vaurioituneiden kalusteiden uusimista sekä materiaalihankintoja taito- ja taideaineiden monipuoliseen toteuttamiseen.

Opetusresurssiin kohdennetun määrärahan lisäys:

Opetusresurssiin kohdennetun määrärahan lisäys kohdentuu Jyväskylän kaupungin oman toiminnan perusopetukseen sekä Valteri-Onerva-koulun asiakaspalvelujen ostoihin.

Kouluille kohdennetun opetusresurssin lisääminen voidaan toteuttaa esimerkiksi opetusryhmien kokoa pienentämällä tai oppilaille annettavaa tukiopetusta lisäämällä. Määrärahan lisäyksellä voidaan vastata myös perusopetuslain mahdollisen muutoksen seurauksena muodostuvaan tuen uudistamisen tarpeeseen. Oppimisen tuen uudistaminen tulee todennäköisesti edellyttämään opetuksen järjestäjiä kohdentamaan opetusresurssia erityisesti ryhmäkohtaisen tuen toteuttamiseen.

Valteri-Onerva-koulussa opiskelee lukuvuonna 2024–2025 yhteensä 49 Jyväskylän kaupungin perusopetuksen oppilasta. Valteri-Onerva koulun asiakaspalveluiden ostoon on varattu talousarviossa 2024 yhteensä 266 000 euron määräraha. Määrärahalla katetaan pääasiassa kuljetuskustannuksia sekä koulunkäynninohjaajien palkkakuluja.

Nuorisopalvelujen palvelualue

Määrärahat

Talous, 1.000 €	TP 2023	TA/M2 2024	TA 2025	Muutos 2024-2025	
				Euroa	%
Nuorisopalvelujen yhteiset	55,1	0,0	0,0	0,0	
Nuorisopalvelujen hankkeet	585,0	393,4	764,4	371,0	94,3 %
Yhteiset palvelut	49,5	0,0	0,0	0,0	
Alueellinen nuorisotyö	37,7	41,0	51,0	10,0	24,4 %
Erityisnuorisotyö	330,1	330,0	275,0	-55,0	-16,7 %
Työpajatoiminta	240,9	235,0	299,0	64,0	27,2 %
Toimintatulot	1 298,3	999,4	1 389,4	390,0	39,0 %
Nuorisopalvelujen yhteiset	838,3	873,9	887,1	13,2	1,5 %
Nuorisopalvelujen hankkeet	932,6	450,5	1 130,0	679,5	150,8 %
Yhteiset palvelut	995,7	809,4	827,2	17,8	2,2 %
Alueellinen nuorisotyö	2 116,7	2 185,9	2 301,7	115,8	5,3 %
Erityisnuorisotyö	839,8	829,2	856,1	26,8	3,2 %
Työpajatoiminta	1 516,7	1 412,3	1 387,2	-25,1	-1,8 %
Toimintamenot	7 239,8	6 561,3	7 389,3	828,0	12,6 %
Nuorisopalvelujen yhteiset	-783,2	-873,9	-887,1	-13,2	1,5 %
Nuorisopalvelujen hankkeet	-347,6	-57,1	-365,6	-308,5	539,9 %
Yhteiset palvelut	-946,1	-809,4	-827,2	-17,8	2,2 %
Alueellinen nuorisotyö	-2 079,0	-2 144,9	-2 250,7	-105,8	4,9 %
Erityisnuorisotyö	-509,7	-499,2	-581,1	-81,8	16,4 %
Työpajatoiminta	-1 275,8	-1 177,3	-1 088,2	89,1	-7,6 %
Toimintakate	-5 941,5	-5 561,9	-5 999,9	-438,0	7,9 %

Käyttösuunnitelman mukaisten tiliryhmien ja organisaatioyksiköiden väliset euromäärät voivat vielä muuttua, kun käyttösuunnitelman mukaiset tiedot täsmentyvät ja suunnitelmat viedään taloussuunnittelujärjestelmään.

Toiminnan kuvaus

Nuorisopalveluiden tehtävänä on parantaa alle 29-vuotiaiden jyvaskyläläisten nuorten ja nuorten aikuisten hyvinvointia, edistää heidän osallisuuttaan ja vaikuttamismahdollisuuksiaan sekä tukea heidän kasvuaan, itsenäistymistä ja yhteisöllisyyttä. Nuorisopalveluiden toimintaa tehdään tiiviissä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Alueellinen nuorisotyö tarjoaa 13–18-vuotiaille nuorille ennaltaehkäisevää, mielekästä, nuorilähtöistä ja monipuolisia kokemuksia tarjoavaa vapaa-aikaa turvallisissa ympäristöissä seitsemällä nuorisotilalla, nuorisoverstaalla sekä liikkuvan nuorisotyön yksikössä Nuorisopakussa. Keskustassa sijaitsevan Veturitallien kohderyhmä ovat 13–29-vuotiaat nuoret, ja toiminnan pääpainopisteenä kulttuurinen nuorisotyö. Nuorisopalveluiden kadulle jalkautuva nuorisotyö perjantai-iltaisina ja nuorten suosimien tapahtumien aikaan sekä loma-ajan leirit ja retket ovat myös osa alueellista nuorisotyötä.

Erityisnuorisotyön keskiössä on tuen tarpeessa olevien nuorten vahvempi yksilöllinen tukeminen, auttaminen ja palveluun ohjaus. Erityisnuorisotyö jakaantuu etsivään ja erityisnuorisotyöhön. Etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa 15–29-vuotiaita nuoria, jotka ovat koulutuksen ja työelämän ulkopuolella ja ohjata heidät tarvittavien palveluiden piiriin. Erityisnuorisotyö vastaa kohtaamispaikka Bostarin toiminnasta ja keskustan alueelle jalkautumisesta sekä osallistuu moniammatilliseen Ankkuri-ryhmään, jonka tehtävänä on nuorten tekemien rikosten ennaltaehkäisy.

Nuorten työpajatoiminta tarjoaa valmennus-, ohjaus- ja opetuspalveluja 15–28-vuotiaille jyvaskyläläisille nuorille. Tavoitteena on tukea nuoren työ- ja toimintakykyä sekä vahvistaa nuorta opintoihin, työelämään tai kiinnittymään muihin häntä tukeviin palveluihin. Lisäksi yhteistyössä Gradian kanssa järjestetään opinnoissaan keskeyttämisen alla oleville nuorille Vivo-valmennusta ja paja-ympäristö voi myös toimia Tuva-opintojen ja toisen asteen opintojen vaihtoehtoisena oppimisympäristönä.

Yhteiset palvelut tuottaa koko nuorisopalveluita läpileikkaavia, ennalta ehkäiseviä palveluita ja toimintaa, kuten osallisuuskasvatusta (Lasten parlamentti ja nuorisovaltuusto), koulunuorisotyötä, digitaalista nuorisotyötä, järjestöyhteistyötä ja nuorisoväestötoimia sekä kansainvälistä toimintaa. Koulunuorisotyö kohdentuu erityisesti yläkouluikäisiin nuoriin, muut yhteisten palveluiden tuottamat palvelut koskettavat kaikkia alle 29-vuotiaita jyvaskyläläisiä.

Nuorisopalvelut hallinnoivat poikkihallinnollisia toimintoja: Nuorten taloa, Ohjaamo Jyväskylä sekä SIB-toimintaa.

Toiminnan painopistealueet

Nuorisopalveluiden toimintaa ohjaava suunnitelma, Nuorisoplääni, päivitettiin vuonna 2024. Nuorisopalveluiden visiona on ”Jyväskylä on hyvinvoivien nuorten kaupunki”. Tätä edistetään keskittymällä nuorten kohtaamiseen yhteisöllisen, yhteiskunnallisen ja kohdennetun nuorisotyön menetelmin.

Nuorisopläänin päivityksen yhteydessä toteutettiin laaja nuorten, sidosryhmien ja kuntalaisten kuuleminen, josta esiin nousseita asioita tullaan painottamaan nuorisopalveluiden toiminnassa vuonna 2025. Nuorten tarpeita ja toiveita toiminnan ja tilojen osalta huomioidaan, nuoria otetaan yhä enemmän mukaan toiminnan suunnitteluun ja selvitetään myös osallistavan budjetoinnin mahdollisuuksia nuorisotyössä. Nuorisopalveluiden toiminnan ja palveluiden markkinointia sekä viestintää tehostetaan. Erityisesti some-viestinnän kehittäminen nostetaan painopisteeksi. Nuorisopalveluiden toiminnan vaikuttavuutta seurataan edelleen kaikki palvelut kattavan palautejärjestelmän avulla ja nuorilta saatava palaute huomioidaan toiminnan kehittämisessä.

Nuorten yksinäisyyden kokemukset ovat lisääntyneet ja kavereiden kasvokkaisten tapaamisten tiedetään vähenevän iän myötä, vaikka nuorten vertaissuhteet ovat tärkeitä paitsi elämään tyytyväisyyden myös vaikeuksista selviämisen näkökulmasta. Ennalta ehkäisevän ja yhteisöllisen nuorisotyön keinoin vaikutetaan ja tuetaan nuorten suhteita toisiin nuoriin ja ympärillä olevaan yhteisöön kaikissa nuorisopalveluiden toimintaympäristöissä, myös digitaalisesti ja verkossa. Maahanmuuttajataustaisten nuorten määrä on palveluissa lisääntynyt parin viime vuoden aikana. Yhteisöllisyyden ja nuorten aktiivisen, kestävän elämäntavan ja kansalaisuuden edistäminen ovat tärkeitä painopisteitä, samoin kuin nuorisotyön rooli osana kotouttavaa työtä. Toimenpiteinä ovat esimerkiksi mm. nuorisotilojen palveluaikojen tarkistaminen ja osin laajentaminen, nuorten aikuisten yhteisöllisen työn tarpeiden tunnistaminen, koulunuorisotyön ulottaminen kaikille ylä- tai yhtenäiskouluille sekä lasten ja nuorten harrastustoiminnan ja osallisuuskasvatuksen kehittäminen. Nuorisopalvelut tekee vuonna 2025 kansainvälistä nuorisotyötä Erasmus+- ja ESC-ohjelmien mukaisesti.

Jyväskylässä on paljon nuoria ja nuoria aikuisia, ja myös paljon syrjäytymisvaarassa olevia nuoria (NEET tilanteessa oleva nuori). Nuorisopalveluissa on useita toimenpiteitä heikommissa asemassa olevien nuorten tukemiseksi kuten etsivä nuorisotyö, erityisnuorisotyö, Nuorten talo, työpajatoiminta ja SIB-hanke. Haasteena on edelleen ko. nuorten

tarvitsemien palveluiden heikko saatavuus erityisesti mielenterveys- ja päihdepalveluissa. Nuoret tarvitsevat tukea ja apua muissa palveluissa asioimiseen sekä koulutus- ja työelämäpoluille kiinnittymiseen.

Nuorten työpajatoiminnassa yhteistyötä toisen asteen oppilaitosten kanssa edelleen vahvistetaan ja opinnollistamisen käytänteitä selkeytetään. Tarjotaan toisen asteen opiskelijoille vaihtoehtoisia oppimisympäristöjä koulutusopimusta hyödyntämällä. Selvitetään edelleen mahdollisuutta nuoren omaehtoisen pajasopimuksen hyväksymiseen työllistymistä edistäväksi palveluksi. Nuorten työpajatoiminnan jälkeisiin jatkopolkuihin ja sijoittumisiin kiinnitetään edelleen huomiota ja yhteistyötä työelämän toimijoiden kanssa vahvistetaan. Yhteistyötä Keski-Suomen hyvinvointialueen ja TE-palveluiden kanssa vahvistetaan ja terävöitetään edelleen kaikessa nuorisopalveluiden toiminnassa. Jyväskylän kaupungin sisällä poikkihallinnollista yhteistyötä vahvistetaan nuorten palveluiden kehittämiseksi.

Toiminnan ja toimintaympäristön muutos edelliseen vuoteen nähden

Lapsia, nuoria, perheitä ja nuoria aikuisia haastavat edelleen yleinen maailmantilanteen epävakaisuus ja inflaatio, mm. energian ja elintarvikkeiden hintatason nousu sekä valtiotalouden leikkaukset. Sosiaaliturvan muutosten vaikutuksia nuoriin ja heidän perheisiinsä tulee seurata. Vaikutukset voivat näkyä muun muassa ahdistuneisuuden lisääntymisenä, taloudellisina vaikeuksina, nuorten aikuisten asunnottomuutena, velkaantumisenä, ruoka-avun tarpeina, maksuttomien vapaa-ajan palveluiden kysynnän lisääntymisenä. Koronan jäljiltä nuorten keskuudessa on olemassa edelleen laajamittaista palveluvajetta mm. mielenterveyspalveluiden saatavuudessa, joka saattaa syventyä entisestään. Vihapuheen voimistuminen, radikalisoituminen ja erilaiset polarisoitumisen kehityssuunnat esimerkiksi taloudellisten mahdollisuuksien tai arvo- ja katsomuksellisten kysymysten suhteen on huomioitava myös nuorisotyössä, ja niiden parissa tehtävää työtä jatketaan läpileikkaavasti.

Kaupungin talouteen vuodelle 2025 suunnitellut säästötoimet tulevat toteutuessaan vaikuttamaan paljon nuorisopalveluiden toimintaan ja sitä kautta kohderyhmään, Jyväskylän nuoriin ja nuoriin aikuisiin. Mahdolliset säästöt haastavat myös kaupungin strategisen tavoitteen NEET-nuorten määrän vähentämisestä. Jyväskylässä alle 29-vuotiaiden kokonaismäärä, 54 032, (vuonna 2022, Nuorisotilastot.fi) tulee pysymään edelleen korkeana, vaikka ikäluokat pienenevät.

TE2025-uudistus vaikuttaa nuorisopalveluiden toimintaan Nuorten talon, Ohjaamon, etsivän nuorisotyön ja työpajatoiminnan osalta niin yhteistyön kuin myös tilaratkaisujen saralla. Tammikuusta 2025 eteenpäin kaikki työllisyyden hoito on kaupungin järjestämisvastuulla ja työllisyyspalveluiden henkilöstö tulee kasvamaan merkittävästi uuden Jyväskylän kaupungin ja Muuramen kunnan muodostaman työllisyysalueen myötä. Nuorten talon, Ohjaamon ja etsivän nuorisotyön (suurimmalta osin) sijaitessa samoissa tiloissa tarkoittaa tämä uusia tilaratkaisuja vuoden 2025 alusta kuitenkin niin, että alustavasti nuorisopalveluiden toiminnot säilyvät nykyisessä sijainnissaan.

Ohjaamotoiminnan osalta uudistus tarkoittaa tiivistyvää yhteistyötä työllisyyspalveluiden kanssa. Yhtenä osana uudistusta astuu voimaan päivitetty laki työllistymisen monialaisesta edistymisestä, jossa on määritelty työllisyysalueille velvollisuus järjestää toimintaedellytykset **nuorten monialaiselle yhteispalvelulle**, jolla tarkoitetaan Ohjaamotoiminnan kaltaista palvelua. Työllisyyspalvelut toteuttaisivat palvelua yhteistyössä nuorisopalveluiden kanssa niin, että nykyinen Ohjaamotoiminta säilyy sivistyspalveluiden alaisuudessa ja palveluja tuotetaan koko työllisyysalueelle eli myös muuramelaisille nuorille.

TE2025-uudistus tulee vaikuttamaan myös nuorten työpajatoiminnan asiakkaiden tilanteisiin. Esim. suunniteltu työkokeilun maksimipituuden lyhentäminen kuuteen kuukauteen on nuorten ja työpajatoiminnan näkökulmasta selkeä heikennys eikä tue nuorten ohjautumista työelämään tai opintoihin. Huolta herättää edelleen myös palveluiden riittävyys ja oikea kohdentuminen. Työpajatoimintaan ei enää voi osallistua kuntouttavan työtoiminnan sopimuksella, mutta samaan aikaan yhä useammalla pajatoimintaan hakeutuvalla nuorella on suuri tarve vahvistaa omaa elämän- ja arjenhallintaa sekä työ- ja toimintakykyä ennen työ- tai opiskeluelämään suuntautumista. Kuntouttavan työtoiminnan poisjäänin myötä on selkeä tarve uudelleenorganisoidulle työllistymistä edistävälle, vaikuttavammalle matalan kynnyksen palvelulle osana työpajatoimintaa.

Talouden tasapainottamisohjelman 2025–2026 toimenpiteet ja vaikutukset

Sivistys - Kasvu ja oppiminen	Säästötavoite, eurovaikutukset, 1 000 €					
	2025			2026		
	Tulot	Menot	Kate	Tulot	Menot	Kate
Nuorisopalvelut	10,0	-19,0	29,0	0,0	0,0	0,0
Toimenpide						
Esihenkilö- ja kehittämistyön tiivistäminen		-29,0	29,0			0,0
Matarankatu 6 tilasta luopuminen alk. 1.7.2025 (työpajatoiminta siirtyy Veturitalleille sekä kaupungin omistamiin tiloihin)		0,0	0,0		0,0	0,0
Nuorisotilojen ulosvuokrauksen lisääminen (perhejuhlat sekä muut tapahtumat)	10,0		10,0			0,0
Palveluverkon uudelleenorganisointiin liittyvät toimintakulut (muuttokulut)		10,0	-10,0			

Nuorisopalveluiden sopeuttamistoimenpiteet tulevat vaikuttamaan sekä määrällisesti että laadullisesti nuorten ja nuorten aikuisten palveluihin.

Nuorisotilojen palveluverkon uudelleenjärjestäminen:

Nuorisotilojen palveluverkkoon kohdistuu edelleen vuodelle 2024 asetettu sopeuttamisvaade ja sen myötä voidaan luopua pienistä, toimintaan heikosti soveltuvista tiloista. Palveluverkon kehittäminen jatkuu yhdessä Tilapalveluiden kanssa.

Nuorten työpajatoiminta siirretään nykyisistä Matarankatu 6:n tiloista Veturitalleille ja muihin sopiviin tiloihin myöhemmän suunnitelman mukaisesti alkaen 1.8.2025. Mahdolliset vaikutukset nuorten pajatoimintaan pyritään minimoimaan.

Palveluverkon uudelleenorganisointiin liittyviin toimintakuluihin (muutosta aiheutuvat toimintakulut) varataan talousarviolla 10 000 euron määräraha.

Esihenkilö- ja kehittämistyön tiivistäminen:

Nuorisopalveluiden organisaatio tarkastellaan Nuorisopläänin päivittämisen yhteydessä vuonna 2024 ja mahdolliset vaikutukset organisaatioon konkretisoituvat vuoden 2025 aikana. Säästöt vaikuttaisivat nuorisopalveluiden esihenkilö- ja/tai kehittämisresurssiin.

Nuorisotilojen ulosvuokrauksen lisääminen:

Tehostetaan kaupungin nuorisotilojen vuokrausta ulkopuolisille käyttäjille esimerkiksi perhejuhlien ja muiden tapahtumien järjestämiseen ja nuorisopalvelujen vuokratuottojen tulotavoitetta korotetaan vuodelle 2025.

Irtaimen käyttöomaisuuden investoinnit

Kasvun ja oppimisen palveluissa irtaimen käyttöomaisuuden investointeihin varataan määrärahat Lohikosken ja Savulahden päiväkotien ensikertaiseen kalustamiseen, koulujen ja päiväkotien TVT- ja AV-laitteiden päivittämiseen ja täydennyskalustamiseen sekä nuorisopalvelujen täydennyskalustamiseen.

Kasvun ja oppimisen palvelut, irtaimen käyttöomaisuuden hankinnat

1 000 euroa	TA 2025
Ict-investoinnit	100,0
Koulujen TVT ja AV-laitteiden päivittäminen	100,0
Varhaiskasvatus	600,0
Varhaiskasvatuksen täydennyskalustaminen	60,0
Lohikosken päiväkodin ensikertainen kalustaminen ja AV-laitehankinnat	390,0
Savulahden liikuntapuiston päiväkodin ensikertainen kalustaminen ja AV-laitehankinnat	150,0
Perusopetus	70,0
Perusopetuksen täydennyskalustaminen	70,0
Nuorisopalvelut	30,0
Nuorisopalvelujen täydennyskalustaminen (kalusteet ja välineistö)	30,0
Irtaimen käyttöomaisuuden hankinnat yhteensä	800,0

Jyväskylän kaupunki